

A Fővárosi Ítéletábrla dr. T. Tóth Balázs ügyvéd (címe.) által képviselt felperes neve (felperes címe., kézbesítési cím: felperes kézbesítési címe.) felperesnek - a Dr. Bacsek György Ügyvédi Iroda (címe., ügyintéző ügyvéd: dr. Bacsek György) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe.) I. rendű alperes és a II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe.) II. rendű alperes ellen sajtó-helyreigazítás miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. május 3. napján kelt 33.P.21.277/2018/4. számú ítélete ellen az I. és II. rendű alperesek részéről 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéletábrla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000 (ötvenezer) forint+áfa másodfokú perköltséget és a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint 2018. február 10-én az I. rendű alperes által szerkesztett és a II. rendű alperes által üzemeltetett ...hu weboldalon „Benyugtatózta és napokra bezárta gyermekei édesanyját felperes neve” címmel jelent meg cikk. A cikk beszámol arról, hogy tettelesen, súlyosan bántalmazta, benyugtatózta és napokra egy lakásba zárta egykori élettársát, három nagyobb gyermeke édesanyját a felperes, az ... elnöke, mindez egy peranyagban szerepel, amely a Budapest II. és III. Kerületi Bíróságon van. A felperes egykori élettársa előbb a gyámhivatalhoz fordult, majd az ügy a bíróság elé került. Beszámolt arról, hogy 2016 szeptemberében robbant a bomba: felperes és élettársa kilenc év együttélés után szakítottak, amit a politikus maga jelentett be a Facebook oldalán. Közölte azt is, hogy 2017 májusában már új párja volt a felperesnek, míg egykori élettársa a három közös gyermekkel külföldre menekült, otthonától távol kezdett új életet. A súlyos, megdöbbentő események vezettek odáig, hogy felperes és egykori élettársa viszonya végérvényesen megromlott, és ma már szóba sem állnak egymással. A szöveg szerint a felperes éveken keresztül verbálisan bántalmazta, érzelmileg zsarolta és folyamatosan pszichés nyomás alatt tartotta gyermekei édesanyját, aki úgy döntött, hogy a saját és a gyermekei védelmében elhagyja az országot. 2016 végén a gyerekek anyjukkal együtt hazajöttek Magyarországra. Senki sem gondolta, hogy a karácsonyi látogatás az egyik pillanatról a másikra igazi rémálommá válik. A felperes ugyanis volt élettársával való találkozásakor arra kényszerítette a nőt, hogy ujjlenyomatával oldja fel a telefonja zárolását. Mikor ezt egykori élettársa nem tette meg, elvette tőle a készüléket, majd a földhöz vágta, ami azonnal darabokra tört. A megaláztatásnak azonban itt még nem volt vége. A felperes a nő akarata ellenére, több napra bezárta a lakásba gyermekei anyját, nyugtatókkal begyógyszerezte és tettelesen, súlyosan bántalmazta őt. A történetek után a felperes volt élettársa idegileg összeomlott, fizikailag szinte a végtelenségig legyengült. Az asszony a gyermekei és saját maga védelmében előbb a gyámhivatalhoz fordult, majd az ügy a

Budapest II. és III. Kerületi Bíróság elé került. Információk szerint a baráti támogatásnak köszönhetően a politikus egykori élettársa mára megerősödött.

A felperes keresetében olyan tartalmú helyreigazításra kérte kötelezni az alperest, miszerint valótlanul állították a cikkben, hogy a felperes benyugtatózta és napokra a lakásba zárta a gyermekei édesanyját, és tettelegesen, súlyosan bántalmazta.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Azzal védekezett, hogy a kifogásolt közlések a felperes ellen a volt élettársa által benyújtott polgári peres keresetlevélben voltak, egy a perben csatolt pszichológusi szakvélemény is tartalmazta ezeket a körülményeket. Indítványozta az élettárs tanúkénti meghallgatását, illetve a peres iratok beszerzését.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az I. rendű alperest, hogy a „Benyugtatózta és napokra bezárta gyermekei édesanyját felperes neve” című 2018. február 10-én megjelent cikkel kapcsolatban az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 15 napon belül tegye közzé az alábbi helyreigazító közleményt:

„Helyreigazítás felperes neverel kapcsolatos valótlan állítások miatt:

»Benyugtatózta és napokra bezárta gyermekei édesanyját felperes neve« címmel 2018. február 10-én megjelent cikkben valótlanul állítottuk, hogy felperes neve benyugtatózta és napokra a lakásba zárta gyermekei édesanyját és őt tettelegesen, súlyosan bántalmazta.” Kötelezte a II. rendű alperest, hogy fizessen meg külön felhívásra a Magyar Államnak 36.000 forint eljárási illetéket.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában ismertette a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 495. § (1) bekezdését, 496. § (1) bekezdését, az Alaptörvény IX. cikk (1), (2) és (3) bekezdését, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 4. § (1), (2) és (3) bekezdéseit, 10. §-t, 12. § (1) és (2) bekezdéseit. A helyreigazítási kereset vizsgálatának legfőbb szempontjait tartalmazó PK 12., PK 13., PK 14. és PK 15. számú állásfoglalásokat. Részleteket idézett az Alkotmánybíróságnak a szabad véleménynyilvánítási jog tartalmával, terjedelmével, jogi védelmével foglalkozó határozataiból, a a 30/1992. (V. 26.) AB határozatból, a 36/1994. (VI. 24.) AB határozatból.

A PK 12. számú állásfoglalásban foglaltakra is tekintettel, a cikk teljes tartalmát vizsgálva úgy ítélte meg, hogy az alperesi cikkben megjelentek teljes egészében tényállításnak tekintendők, mind a cikk címe, mind a tartalma egyértelműen arra utal, hogy a felperes bűncselekményeket követett el, hiszen azt állítja a felperesről, hogy tettelegesen, súlyosan bántalmazta, benyugtatózta és napokra egy lakásba zárta egykori élettársát. Az elsőfokú bíróság indokolása szerint a PK 14. számú állásfoglalásban foglaltak szem előtt tartásával egy adott bűncselekményről, illetve annak elkövetőjéről csak büntetőeljárás esetében lehet a sajtóban írást közzétenni. Amíg jogerős ítélet bűncselekmény elkövetését nem állapítja meg, addig tényként nem jelenthető ki senkiről, hogy egy adott bűncselekményt elkövetett volna.

Mellőzte az alperes bizonyítási indítványait, mivel a tanú személyesen tett vallomása még abban az esetben sem eredményezheti a cikkben foglaltak valóságtartalmának bizonyítását, ha a tanú akként nyilatkozik, hogy a felperes őt súlyosan bántalmazta, mivel sem a tanú, sem más személy, hatóság feljelentést ezen ügy kapcsán nem tett, büntetőeljárás nem indult a felperessel szemben. A polgári per lezárult, az abban foglalt iratok úgy szintén alkalmatlanok a felperes esetleges bűnösségének megállapítására. A csatolt szakértői vélemény pedig pusztán a volt élettárs által elmondottakat tartalmazza, a cikkben foglaltak valóságtartalmának igazolásához nem elégséges. Büntetőeljárás hiányára figyelemmel mellőzte a valóság bizonyítását. Mivel a keresetet alaposnak találta a PK 15. számú állásfoglalásban foglaltak alkalmazásával kötelezte helyreigazító közlemény közzétételére az alperest.

A felperes pernyertes lett, azonban költségjegyzéket nem terjesztett elő, így perköltségre az elsőfokú bíróság következtetése szerint nem tarthat igényt.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést. Kérték az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását a Pp. 369. § (3) bekezdés c), d) pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorlásával.

Fellebbezésüket arra alapították, hogy a megállapított tényállásból téves jogi következtetéseket vont le az elsőfokú bíróság. Hangsúlyozták, hogy a peres eljárás során bizonyítást nyert, hogy a sérelmezett állítások megfelelnek a valóságnak.

Tévesnek tartották azt a következtetést, miszerint a felperes által sérelmezett állítások bizonyítása nem lehetséges, mivel a felperessel szemben nem volt és nincs folyamatban büntetőeljárás. Nem értettek egyet azzal a következtetéssel sem, hogy a valóság bizonyításának nem volt helye büntetőeljárás hiányában.

Fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság téves jogi következtetést vont le, ezért kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását. Kiemelte, hogy a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetést vonhat le, a megállapított tényeket másként minősítheti a másodfokú bíróság a Pp. 369. § (3) bekezdésének c) pontja alapján. Hivatkozott arra is, hogy a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja alapján jogszabálysértés megállapítása nélkül is felülmérlegelheti a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak az anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörben hozott döntését.

Fellebbezési ellenkérelmében a felperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta. Álláspontja szerint a fellebbezés érvelése a valóság bizonyítottságára, illetve arra vonatkozóan, hogy jogsértően nem került sor valóság bizonyítására, egymásnak ellentmondó. Hivatkozott arra, hogy a jelen per tárgyával érdemben azonos kijelentések miatt folyamatban volt elsőfokú eljárásban beszerezte a bíró a felperes és volt élettársa közötti peres iratokat. Mivel a sérelmezett cikkben közölt tudósítás alapját képező perben bizonyításfelvétel nem történt, a sajtóhelyreigazítás iránti perben sincs helye a cikkben tett közlések valóságának bizonyítására. Ezért abban a perben az alperesek e körben tett bizonyítási indítványait elutasította és az alperest helyreigazításra kötelezte.

Álláspontja szerint a per anyagáról csak akkor lehetett volna tudósítani, ha a tárgyalás nyilvános és a közzétételhez az érintett felek hozzájárulnak. Emellett valósághűen, a tényeknek megfelelően kellett volna tudósítani. Ennek semmiképpen nem felel meg csak az egyik fél által csatolt és a perben a fél előadásának minősülő magánszakvélemény valótlan tartalommal történő hivatkozása.

Kiemelte, hogy a cikkben közöltekkel a felperest lényegében bűncselekmény elkövetőjeként mutatta be. A bántalmazás, begyógyszerezés, a fogva tartás kifejezések bűncselekményre utalnak. A cikk tartalma büntetőeljárásra enged következtetni, ami az általa tudósított pernek nem volt tárgya. A perről egyoldalúan és a felperes lejáratozó módon adott tájékoztatást. Nem törekedett arra, hogy a peres eljárásban a másik fél által előadottakat, annak védekezését, esetleges bizonyítási indítványát bemutassa, erről is tájékoztatást adjon. Nem derül ki az sem, hogy milyen periratról van szó, amire hivatkozik a sérelmezett cikk. Egyetértett a bizonyítási indítványok mellőzésével, a Pp. 498. § (2) bekezdés a) pontja alapján nem is lett volna helye az érdemi tárgyalás elhalasztásának a peres iratok beszerzése végett, mert az alperes nem csatolta azokat az iratokat, amelyekre a cikkben hivatkozott. Nem tudta semmilyen módon valószínűsíteni, hogy az általa felajánlott bizonyítás alkalmas és eredményes lehet a védekezésben előadottak igazolására. Nem feltételezhető ugyanis, hogy egy gyermekelhelyezési perben bűncselekménnyel kapcsolatos tényeket állapítanak meg, erre a polgári bíróságnak nincs hatásköre. Csatolta a fellebbezésében hivatkozott ítéletet fellebbezési ellenkérelméhez.

A fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem korláta között, az ott megjelölt felülbírálati jogkörök korlátaira is figyelemmel vizsgálta felül. A fellebbezés folytán ezért abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperesre vonatkozó állítások valósak-e, az elsőfokú bíróság bizonyítás mellőzése jogsértő-e, illetve a megállapított tényállásból levont jogi következtetések, ezáltal az elsőfokú bíróság döntése helytálló-e vagy sem.

A perben nem volt mérlegelési jogkört lehetővé tevő anyagi jogszabály alkalmazandó, ezért a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja szerinti felülbírálati jogkör nem volt figyelembe vehető.

Az elsőfokú bíróság helyesen jelölte meg az alkalmazandó jogszabályokat, az irányadó alkotmánybírátsági határozatokat, és helytállóan indult ki abból, hogy a kifogásolt közléseket a PK 12. számú állásfoglalásra figyelemmel a cikk egészét, belső összefüggéseit tekintve kellett értékelnie. Ezt azzal szükséges kiegészíteni, hogy figyelembe kellett vennie továbbá a kifogásolt közlések értelmezése során a kialakult közfelfogást, az átlagolvasó értelmezését. Szem előtt kellett tartania azt is, hogy a címnek önálló hírértéke lehet, továbbá, hogy egy bírósági eljárás bemutatása esetén nem jogsértő, ha a sajtószerv az eljárás részleteiről az ügy állásának megfelelően számol be.

A cikk egészét értékelve helyesen állapította meg azt az elsőfokú bíróság, hogy a kifogásolt közléseket arra vonatkozó tényállításoknak értelmezi az átlagolvasó, hogy a felperes egy konfliktus során a volt élettársát súlyosan bántalmazta, begyógyszerezte, több napig egy lakásban tartotta. Bár a szöveg utal arra is, hogy ezek az információk egy peranyagban szerepelnek, nem jeleníti meg annak vitatott jellegét, hanem csak mint az információk forrását tünteti fel. Az sem ismerhető meg, hogy milyen eljárásról volt szó, illetve, hogy csak az egyik fél állításán alapulnak ezek az információk, a közéleti szereplő felperes ezzel kapcsolatos nyilatkozatának beszerzése, annak megkísérlése sem állapítható meg. Az írás tényként közölte a bántalmazás, gyógyszerelés, lakásban tartás körülményeit, nem pedig egy eljárás részleteit mutatta be. Mindezt pedig aláhúzza és kiemeli a tényállításként megfogalmazott cím is, amiből sem az eljárás, sem az a körülmény nem derül ki, hogy az egy a felperessel szemben állt peres fél nyilatkozatain alapul. Nem hivatkozhattak ezért arra az alperesek, hogy a PK 14. számú állásfoglalással összhangban egy eljárásról számoltak be az eljárás adatainak megfelelően, elég ezért a peradatok létét bizonyítaniuk, de az állítások valóságának bizonyítása nem terhelné őket.

Az elsőfokú bíróság helyesen következtetett arra, hogy a kifogásolt tényállításokat, a bántalmazást, a gyógyszerelést, és a lakásban tartást a Pp. 265. § (1) bekezdése, a Pp. 495. § (2) bekezdés c) pontja, valamint a PK 14. számú állásfoglalásra figyelemmel az alpereseknek kellett bizonyítaniuk. Egyetértett a másodfokú bíróság azzal is, hogy az alperesek által csatolt bizonyítékok nem elegendőek a fenti tényállítások bizonyítására. Az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben nem azért, mert az állított magatartások bűncselekményt is megvalósítanak, és ilyen magatartást a felperes terhére nem állapítottak meg, illetve nem indult büntetőeljárás. A másodfokú bíróság - a fellebbezést e tekintetben osztva - az elsőfokú bíróság bűncselekménnyel, büntetőeljárással összefüggő fejtegetéseivel nem értett egyet. Polgári bíróság, vagy a gyámhatóság valóban nem állapíthatja meg bűncselekmény elkövetését, ugyanakkor megállapíthatja pl. egy azonnali gyámhatósági intézkedést igénylő ügyben, a szülői felügyelet megszüntetése iránti perben a határozata tényállásában olyan magatartás tanúsítását, ami büntetőbíróság előtt egyébként büntetőjogi értékelést is nyerhet. Nemcsak büntetőeljárás esetén lehet a vitatott magatartás körében bizonyítást elrendelni.

Az alperesi állításokat azért kellett bizonyítatlannak tekinteni, mert a felperes előadásával szemben

egy vele ellenérdekű, volt élettárstól származó peres nyilatkozat, és az arra az adat forrásaként hivatkozó szakvélemény nem elegendő az állítások igazolására. Az okból nem volt alap az elsőfokú ítélet Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti jogkör gyakorlásával történő megváltoztatására, mert a becsatolt iratokkal az alperesek állításaik valóságát bizonyították. Itt annak kellett jelentőséget tulajdonítani, hogy az alperesi közlés nem volt a PK 14. számú állásfoglalásnak megfelelő, eljárásra vonatkozó tudósítás, ezért nem volt elegendő annak igazolása, hogy a felperessel ellenérdekű fél, a cikkben szereplő tartalmú nyilatkozatokat tett.

A felperes - e körben nem cáfolta - nyilatkozataiból az tűnt ki, hogy a konkrét családjogi peres eljárásban, ahol a csatolt ideiglenes intézkedés iránti kérelmet is felhasználták, bizonyítást nem vettek fel a perbeli magatartások tárgyában, a felek megegyeztek. A vitatott 2016. decemberi események kapcsán az ideiglenes intézkedés iránti kérelem és a gyámhatósági kérelem is 2017 nyarán keletkezett, kb. fél évvel később. A fellebbezési ellenkérelemhez csatolt ítélet pedig megerősítette, hogy a hasonló tényalapon folyt eljárásban beszerzett iratokból valóban nem lehetett olyan további bizonyítékot nyerni, ami az ügy szempontjából releváns.

Az elsőfokú bíróság azért nem sértett jogszabályt az ügy érdemére kihatóan a tanú meghallgatása iránti indítvány, és az iratbeszerzés mellőzésével, mert az alperesek nem valószínűsítették, hogy a tanúmeghallgatástól, vagy az iratok beszerzésétől olyan bizonyíték várható, amely a kifogásolt állítások valóságának alátámasztására, a Pp. 498. § (2) bekezdés a) pontjának megfelelően alkalmas és eredményes lehet, és a másodfokú eljárásban sem merült fel erre utaló adat. A sajtóper - a Pp. 495. § (2) bekezdés c) pontjára is figyelemmel - speciális, gyorsított eljárás, amelyben nincs helye olyan bizonyításnak, ami a tények, illetve bizonyítékok megismerésére, felkutatására irányul. Ezért az elsőfokú bíróság indokolásától eltérő okból, a Pp. 498. § (2) bekezdésére figyelemmel nem volt helye a kért bizonyítások elrendelésének.

Mindezekre tekintettel, ugyan a fellebbezés az elsőfokú bíróság indokolását részben helyesen támadta, nem volt alap az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletének megváltoztatására, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, erre tekintettel a felperes javára a másodfokú bíróság a Pp. 364. § folytán alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1), (2) bekezdés alapján - a megbízási szerződést és a költségjegyzéket figyelembe véve, ugyanakkor a másodfokú eljárásban indokolt munkavégzésre és pertárgyértékre tekintettel mérsékelte - összesen 50.000 forint + áfa ügyvédi munkadíj mint másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte a II. rendű alperest.

A le nem rótt fellebbezési illetékről a másodfokú bíróság a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2018. július 6.

dr. Kisbán Tamás s. k.
a tanács elnöke

dr. Istenes Attila s. k.
előadó bíró

dr. Kovaliczky Ágota s. k.
bíró

